د مینې ټال

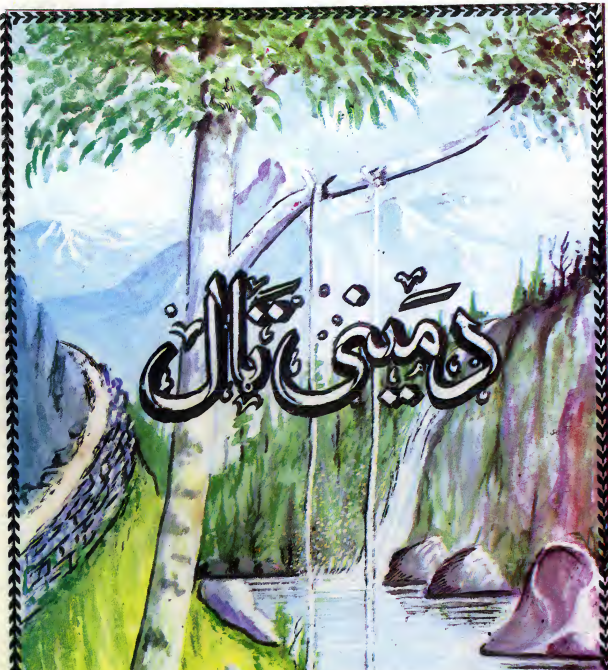

د محمد داود شهید شعرونه

PROPERTY OF
ACKU
69509

د مینې تال

د محمد داود شهید

د شعرونو لومړنۍ مجموعه

د چاپ کال ۱۳۷۳

د کتاب نوم.......... (د مینی تہال)

شاعر .... محمد داود شهید

د کتاب شمیر ...... دوه زره ټوکه

د چاپ ځای .... د سید جمال الدین
افغانی مطبعه

د چاپ نیټه ۱۳۷۳/۱/۲۵

انځورگر............ (نوری)

کمپوزیتر .... حنان عزیز

بسم الله الرحمن الرحيم

دا کتاب دهیواد د

خپلواکۍ شهیدانو ته

اهداء شو.

ح

دامانـو نـه دوطن پـه ما ښایسته دي

لـويـه نښه د سپرلی گل د غا ټول يم

۴

د لوی خدای په نامه

څه د پاسه دیرش کاله کیږی چی د ښاغلی محمد داود شهید سره زما پیژندگلی شوی ده. دی د دوست محمد خان محمد زی زوی، د بی بی سایره محوی قادری د سترگو تور او د سردار محمد رسول خان شهید لمسی دی. دی د کنړونو په اسعد آباد کی زیږدلی او د ننگرهار په بهسودو کی لوی شوی دی. د ځلمی توب له زمانی څخه ئی د شعر او شاعری سره مینه درلوده. له دغه وخت څخه به یی یو نیم شعر وایه. د ملنگ جان په مکتب کی شامل نه ؤ خو د هغه تر څنگ یی د مینی او سوز شعرونه ویل. دی د پښتو ټولنی په ډیرو مشاعرو کی شریك شوی دی. ډیر شعرونه ئی په کابل راډیو او کابل مجله کی نشر شوي دي. د شاعری تر څنگ ئی د معلمی او ماموریت وظیفی هم سرته رسولي دي. خو همیشه یی د شعر ویلو لړی جاری ساتلی ده.

چی په آخر کی د ده د شعرونو نه یو دیوان (د مینی ټال)جوړ شو. هر شاعر چی د دیوان خاوند وي هغه د شاعرانو په ډله کی راځي. دا چی په کومه درجه کی راتلای شي هغه د شاعر په ټوله وینا پوری اړه لري. د ښاغلی شهید کوم شعرونه چی مونږ لوستی دي هغه خوازه او په زړه پوری دي. ښه شعر ښه دی او بد بد. بد شعر هغه دی چی د پیسو د پاره وي لکه چی خوشحال بابا وائی :

د هغه شا عر دا نی وشه په ژبی
چه د شعر در دانی پلوري په مال

ښه شعر مرغلره ده او باید چی قدریی وشی. مونږ د ښاغلی شهید شعرونو ته د قدر په سترګو ګورو او د پوره لوستلو هیله یی کوو.

پوهاند صدیق اللّٰه "رشتین"

ab

د مینی تال او د هغه شاعر

گـرځی مي ا شنا د نا ا شنا مخکی
وشلوم گریوان می زه د چا مخکی

(شهید)

وینښ او هوښیار ملتونه هڅه کوي چی خپلی مورنی ژبی ته پراختیا او پرمختیا ورکړی او خپل ملی کلتور او فرهنگ د ژبی په مرسته خوندی وساتي. پوهان په دی عقیده او مفکوره دي چی د نړی د ملتونو پیژندگلوی، موجودیت او هویت د هغوي د ژبی د ځرنگوالی پوری اړه لری.

ښکیلاك گر هیوادونه په راز، راز لارو چارو خپل کلتور او ژبه خپلو مستعمر و ته لیږدوي. پښتو درنه او خوږه ژبه سره له دی چی په معنوي، گرامری او لغوی لحاظه یوه شتمنه ژبه ده او ځو زره کلن تاریخ لری خو بیا هم د وخت د یو شمیر مشرانو او پښتنو د بی پروائی له امله د زیاتو ستونځو سره مخامخ شوی پر دی خو څه کوی خپلو ئی هم پالنه او پوښتنه نه ده کړی او دښمنانو او متعاصبو کسانو چی ورسره هر ځنگه سلوك کړی چائی مخه نه ده نیولی نو ځکه ئی د کورونو او دفترونو دروازی پر مخ تړلی دي. ځینو پښتنو د

ac

پیسو او چوکی له پاره د یولړ سازشونو په نتیجه کی پښتو یی پریښي، پښتو یی هیره کړی. په دغه ډول بی احساسه پښتنو خدای بخښلی مستغنی صاحب په هغه چاچی خپله ژبه د نورو د خوشالولو له پاره هیروی داسی غږ کوی:

"ښه دی ښه دی چی په سل ژبو دانائی
ولـــی مه کیږه نــــــادان د خپلی ژبی"

د خوښی ځای دی چه د څو کلنو راهیسی یو شمیر پوه او احساس لرونکی پښتانه د خپلی خوږی او درنی ژبی پښتو ارزښت او درنښت ته ځیر شوی د پښتو سره پښتو کوی د پښتو سره مینه لری پښتو وائی پښتو لیکی په علمی او عملی توګه ورته خدمت کوی د پښتو ژبی د دښمنانو او متعاصبو کسانو د تعاصب مخه نیسی.

د کتابونو او اثارو چاپول د ژبی د پراختیا او پرمختیا اساسی لاری چاری دي له نیکه مرغه پښتانه پوهان او د نظر خاوندان هڅه کوی چی د پښتو ژبی راز، راز، اجتماعی، علمی، ادبی او داسی نور اثار چاپ او خپاره کاندی د ژبی او قلم په وسیله پښتو ته خدمت وکاندی.

محمد داود (شهید) هم په خپل وار پښتو ژبی ته د یاد ولو او ستایلو وړ خدمتونه کړی کله یی د یو ښوونکی او کله یی د یو شاعر او

ad

لیکوال په توګه د پښتو سره خپله پښتو او مینه ښودلی. دا چې محمد داود (شهید) په یوی پښتنی، علمی او ادبی چاپریال کی زیږیدلی او روزل شوی نو ځکه تری د همدغسی هڅو او خدمتونو هیله کیدای شی. محمد داود (شهید) د یوی داسی پوهی، پرهیزګاری او شاعری مور په غیږ کی سترګی غړولی او را لوی شوی دی چې په خبرو او شعرونو به یی ادبی غونډی او مشاعری ښکلی او رنګینی وی او ادبی جائزی به یی ګټلی. تاریخ کیسی کوی د محمد داود (شهید) نیکه محترم (سردار محمد رسول خان) ددین او وطن له پاره د انګریزانو سره په مخامخ جګړو کی په خیبر کی د شهادت لوړ مقام ته ورسید. همدغه سبب دی چې محمد داود (شهید) د وطن، ملت او پښتو سره مینه لری او له بی ننګه او هغو پښتنو څخه چې پښتو په چوکیو او پیسو پریږدی او د چا خبره په پښتو او پښتنو تجارت کوی کرکه لري هغوی غندی او بد ورته وائی.

د مینی تاڵ د محمد داود شهید د شعرونو لومړی شعری مجموعه ده چې پښتو ژبه ته یی د خدمت په لړ کی لیکلی په دغی مجموعه کی د ډول، ډول موضوعاتو محتوا او مطالبو لرونکی شعرونه ځای شوی او د هر چا ذوق پکی ساتل شوی.

د شهید په شعرونو کی د هیواد، خپلواکي، پښتو، انسان، انسانیت، پوهی، توری،مشرانو، میړانی، چاپریال، ښکلا، طبیعت او داسی

نورو سره مینه له ورایه ښکاریږي.
دده شعرونه ساده او روان دی د ځینو شعر پیژندونکو په نظر د شعر زیاته پیچلتیا شعر ته زیان رسوي.
ښاغلی شهید همیشه د مینی شاعرانه خیالونو او چورتونو آرام ته نه دی پریښی کله د اشنا وفا او کله جفا یادوی:

لاس تر زنی تږوله شپه تر سبا ناست یم
ما یو ا زی ستا خیا لـــو نه ځنگو ی

د محمد داود شهید د ځینو غزلوځینی برخی دومره خوږی او رنگینی دي چی د لوستونکی په زړه او احساس ژوره اغیزه کوی وگوری:
کله چی راشی په دی خړو دښتو
مجنــو ن کو ی بیا د لیلا خبر ی

د خپل اشنا سره د خپلی مینی او وفا ښکرگند ونه په ښه شاعرانه انداز کوی:

که روح او تن را نه جدا کاندی ښوك
د ا ســـتا له مینی به بیزا ر نه شـم

و

همدغه راز محمد داود شهید په پښتنو کشرانو د خپلو مشاهیرو او مشرانو درناوی یو اخلاقی پور بولی او وائی:

تاریخ یی چی په قدر او عـزت سره تل ستا ئی
میرویس او احمد شاه او خوشال خان مه هیروی

شهید مینه په مینه پالی او هیڅکله په غمونو او دردونو کی مینه او اشنا له یاده نه اوباسی وائی:

په ما ا نبا ر دی د د نیا غمو نه
څه می د ځان څه د اشنا غمونه

د شعرونو په لړ کی یی د سبا سترگه د غزلی پیل او پای څومره زیاته لفظی او معنوی ښکلا لری:

د ا خو نو ما خپله لیلا و لیده
نن می چی سترگه د سبا ولیده
د شهید زړه ئی له گوگله یو و ړ
لا می مغروره بی پروا و لیده

شهید د بی عمله عالم علم نه خوښوی ریا کار او فریبکا ر عالمان یی ښه نه راځی نو ځکه د خپل یو خوږ شعر په یوه برخه کی په جرئت سره وائی:

چی عا لم و ی او عـمل هم و ر سره و ی
چی په دی نوم معتبر وی زمـــا خوښ دی

باید و وایم د شهید د مینی ټال په شعری مجموعی باندی چی هر څومره خبری وشی بیا هم لږی دي . زه د نورو خبرو څخه تیریږم د مینی د ټال د شعری مجموعی چاپول او خپرول او ددغه ادبی گل غوړیدل د پښتو د ادب په بڼ کی یوه بله ښکلا او زیاتونه بولم. په داسی حال کی چی محمد داود شهید ادبی هڅی ستایم او د لا نورو ادبی بریاوو هیله ورته کوم خپلی خبری د هغه د مینی سودا د خوږی غزلی په دی بیت پای ته رسوم:

په زړه می ستا خبری تیری شولی
خپـلی خبـری را نه هـیری شو لـی

همدومره

حبیب الله زړه سواند شینواری
د ۱۳۷۲ کال د حوت و میاشتی ۱۲ نیټه
جلال آباد

مناجات

خدایه تا ته می سپارلی دي خپل ځان
حقیقی ساتونکی ته یی د انســـــان
د آرزو او د امید ځـای خو مــی ته یی
ستــا کــرم او فضل مونږ ته دي عیـان
ته رحیـم یی په ما ورحــــمیږه خدایـه
ستادربار کی می لاس پورته دي هرآن
په هر کار کی ته قادر او توانـــایی
ستا له ذاته شمـه زر ځلــــی قربـان
تـه غنی یی زه فقیـر او ډیـر نـــا داریم
تا نه مـال او عـــزت غواړم هم ایمـان
ننگ ناموس چی را ته تا دي رابخښلی
له بـی ننگــونه می ساته هر زمـان
سر اومال دی زما ځار ستاله نامـه شی
له گــناه ځــنی می ساته په امـان
چی مصدر د خدمتونو شـم د خلـــکو
خــــدایه ته می کړی ترسره داارمان

د ظالم او کبرجن لاسونه لنډ کــړی

غــــریبانو بانـــدی تـه شی مهـــربان

لوړ احساس د بشریت راکی پیداکـــړی

چی خپه رانه څـــوك نه شی په جهان

هردښمن زمونږدخاوری ورك اونیست کړی

د وطن نه راتـه جوړ کـــــړی گلستان

بی له تانه می بل چاته سرتیټ نه کـــړی

تل په هسکه غاړه مالـــــری افـغان

د شهید سوال او زاری ومنی خدایه

په خاطر د خپل حبیب او د قـــران

نعت

غمــخور د امتیا نو پیغمبر زمو نزه دی

سر لوړی په کونینو کی رهبر زمونږه دی

شمال نه تر جنوبه او مشرق نه تر مغربه

په نوم د مسلمان دا لوی لښــــکر زمونږ ه دی

سپوږمی او لمر ئی دي په لوی حیرت نورانیت ته

د ا شان او چت په شمس او په قمر زمونږه دی

رڼا خــوره وره ده هــر ی خــو ا ته د ا سلام

په بــرخه د ازل نه د ا ا خــتر زمــو نږه دی

پاسته شول واړه زړونه او خوږی شوی تولی ژبی

تا ثیر د کلــیمی لــکه د لمر زمو نــږه دی

پــو هیږم بی له شــکه چی جنت کــــی د ا خلیږو

حامی د دین ا یمان چی رب اکبر رمو نږه دی

د دیــن ا و د ا سلام د د ښمــنا نو مقا بــل ته

په لاس کــی د غز ا تیره خنجر زمونږه دی

خائن او منا فق سړی په مــونږ کــی نه ځایږ ی

په جار دغه ا علان او د ا خبر زمــونږه دی

سرتیت دي وی هغه چی په خوله یو او په زړه بل وی

دا غږ هرخواته خپور په لر او بر زمونږه دی

دا فخرد اسلام او لــــــوي دښمن د مشرکـــــــانو

پیشوا د دین نبی خیــر ا لبشر زمــونږه دی

په یاد او بو د ئی هر چیرته جوړیږی محفـــــلو نه
سا لار د لوی کاروان دا معتبر زمونږه دی
شهیده مـــه هیریږه آخرت له سختی ور ځی
شفیع دوســـت د الله چی په محشر زمونږه دی

برګه زمانه

نه شته پښـو انی مینی او نه هغه یاران دلته
ټول په چل چلیږی که پردي دي که خپلوان دلته

ټول په چل چلیږی او په چل کی یی چلونه دی
نه شته پښوانی زړونه اوس بی الفته زړونه دي
برګه زمانه شوه د هر چا بیل مزا جـو نه دي

غم کی وي سازونه او ښادی کی وی خپګان دلته
ټول په چل چلیږی که پردي دي که خپلوان دلـته

ټګـــــــه یار ا نه کـی معشوقه د هیرو لو شوه
ژبه یوه نه شوه نو اوس وړ د غـــو ځولو شوه
مینه ریا کاره ده نو خود د پریښو و لـو شوه

بل شانته روزګار شو د جفا را غی دوران دلـته
ټول په چل چلیږی که پردي دي که خپلو ان دلته
نه شته ورورګلوی او همدردي اوس په دوستانوکی
راشه درشه ورکه شوه ددی وخت په خپلوانو کی
مینه لبا سی شوه جنګو او هلکانو کـــــــــی

گرځی غوړی بریتی غوړ سرونه عا شقان دلـــته
ټول په چل چلیبزی که پردي دي که خپلوان دلته

کشراوچت ناست وی د مشرانو مخ کی دب کوي
مشر هم مجبور دی د کشرا نـــو که ادب کـــوی
سخته کَهوډی شوه کار خلاف د خپل مذهب کوی

څه عجب نظام شو عجیبه دی ا نسانان دلـــته
ټول په چل چلیبزی که پردي دي که خپلوان دلته

نه شته اتفا ق او اتحاد قـــومی څو انا نو کـــــی
کـــبر یو په دوه شو د خا نا نو نه خو ارانو کی
نه شته یو مصلح سړی زمـــو نږ ملکا نو کـــی

وینم ډیر بی قدره هر مـــجلس کی عالمان دلـــته
ټول په چل چلیبزی که پردي دي که خپلوان دلته
خلـــکو ته چی گورم مختلف ئی مزا جونه دی
پوی سړی عزت نه شته بی تـــوله حسابـــو نه دی
خوردپاواو چارك دی چا پټ کړي ټول منونه دي
واړه شو بی فـــکره د فـــکرونو خاوندان دلـــته
ټول په چل چلیبزی که پردي دي که خپلوان دلته

زه شهید حیران یم چی اوس چاته دا وینا وکړم
چاته گریوان څیری کــړم د چا سره صلا وکــړم

څه وکړمه چیرته لاړ شم چا مخ کی ژړا وکـړم

ناست یم دوراهی کی بی لوڅ او حیران دلـــته
ټول په چل چلیزی که پردي دي که خپلوان دلته

د وطن غږ

زه ژوندي تاريخ لرم خبر پرې جهانيان دي
ما په خپله غيږه کي روزلي افغـــانان دي

زه د خداي په مرسته ځان کې ښه تاقت اوتوان لرم
نه پريدم پردي ځانته غيرت نه ډك پيمان لرم
زه د دنگو دنگو غرو لمنو کـــــى زمريان لــــــرم
شور کی د سيندو مي دعظمت ښنی عيان دي
ما پخپله غيږه کـــــي روزلي افــــغا نان دي

زه د آزادی د شهيدانو لـــــو ی يادگـــار يمه
زه ځاي دخاړ پوښو شين چمن او لاله زار يمه
زه ملي نامـــوس د با نا مو ســـو د ديار يمه

ما په لـوړ همت سره پا للي فرزندان دي
ما په خپله غيږه کي روزلي افغانا ن دي

زه د پت چراغ د ا فغا نا نو د ننگ کـــور يمه
زه د شا ز لميو لو ي ميراث د ستر گو تور يمه
زه د ميرويس خان او اکبر خان سکنی مـــور يمه

لور مي ملالى وه چه ټول ورونه يې غازيان دي
ما پخپله غيزه کــــې روزلي افــغا نا ن دي

ما د چنگيز يا نو هر يرغـــل په غم لړلي دى
ما د سکندر لښکر مات کړې او شړلي دى

ځان مې د د ښمن په وينو بيا بيا لمبولى دى

نه پريد م پر د ي تل مي زټلي د ښمنان دي
ما په پخپله غيره کــې روزلي افـغا نان دي

ډېک يمه له فيضه ما کې هر څه شته ثروت لرم
زه سپيڅلى خاوره يم په خلکو کې عزت لرم
زه تجـا و ز گـرو ته سـُاوړلـرم آفت لـرم

څوک چي راته بدگوری اخته غم کي دځان دي
ما په خپله غـيره کي روزلـي افـغا نا ن دي

د مینی تال

ما د یار خو اړه یا دونه ځنګوي
نن مې بیا څه تیر وختونه ځنګوي

مستقبل ته انتظار یم څه به کیږي
اوس خو ما دیار غمونه ځنګوي
تورو شپو کې دی او ږدو لار و ته ګورم
انتظار مې امید ونه ځنګوي

لاس تر زنې تهوله شپه تر سبا ناست یم
ما یو ازې ستا خیالونه ځنګوي
عاقبت به ارمانجن له دنیا لاړ شم
دا ترڅو به مې چورتونه ځنګوي
ډیرې شپې مې ستا په یاد ویښې کړې تیرې
شپه او ورځ مې شوګیر ونه ځنګوي

خوشحالي د رقیبانو په نصیب شوه
ما شهید د غم خوبونه ځنګوي

د عشق مقام

د عشق مقا م ته ختل گران ښکاري
مجنـون تـه گو ره سر گردان ښکاري
په خـولـه چـی تـل د یری خـبری کـوي
ځـای د عـمـل کـی بـیـا حـیران ښـکاري
و یـل کـوه خـو کـو ل هـــــم و ر ســـره
پـه تـش و ینـا سـړی نـاد ان ښـکاري
نسکـور چـی پر یو تـم پـه ا و ر د مـینـی
د عـا شـق تـل دا سـی گـذران ښـکاري
غـم خـو د ی بـیـا پـه مـا را تـا و شـو ا شنـا
چـی پـه مـکـیز د ی سره لـبان ښـکاري
چـی بـی و فـا مـی و فـا د ا ر گـڼـلی
ځـکـه زړگـی مـی پښیمان ښـکاري
ډیـر دردیـد لـی کـړ یـد لـی یـمـه
رنـځ د زړگـی مـی بـی درمان ښـکاري
تـه چـی لـه مـا نـه لـر ی لـر ی گـرځـی
پـه بـاغ د زړه کـی مـی خزان ښـکاري
تـه چـی خـپـه خـپـه را گـو ری یـاره
مـا تـه خـپـه نـو ټـول جـهـان ښـکاري
شهـیـده څومره پـه زړه سخـت دی ا شنـا
ســتـا او سـیـلی و رتـه ا رزان ښـکاري

ننګرهارته

مال او سر مې درنه ځار شه ډك له ننګ اوله وقاره
زمــا ښکلي ننګرهاره - زمـــا ښکلي ننګرهاره
ته زما د سترګو تورئي- ننګياليو زلمو کورئي
د ټول عمر پسرلي ئي - په ګلانوتل سمسور ئي
په ځوانانو باندې مست ئي دبهار ښکلي دياره
زمـا ښکلي ننګرهاره- زمـا ښکلي ننګرهاره

ستاد شنو ښکلو درونه- ستا ددنګو دنګو غرونه
خاطرې لرمه زړه کــې - ستا د باغ او دديرونه

هر يو غوږ مې لا بيدار دی د کنړ سيند له غرهاره
زمـا ښکلي ننګرهاره - زمـا ښکلي ننګرهاره

خوږيانې اوکه شينواردی-ټول سرخرودکه چپرهاردی
کوز کنړ تر برکنړه - هر دامان دی لاله زار دی
د ملي باغ دی کــــم مه شه د بلبلو لـه چغـــها ره
زمـا ښکلي ننګرهاره - زمـا ښکلي ننګرهاره

ته مسکن ئی د پوهانو- ته لوی کورئی د غازیانو
پښتـــــانه تا کی اوسیږی - ته وطن ئی د مردانو
ښه تاریخ لـــــری د توری ای د سرو گلونو هاره
زمـا ښکلی ننگرهاره - زمـا ښکلی ننگرهاره

ستا تاوده ښه اخترونه - د دو ستـــانو دید نونه
یادوم به دی وطنه - شاعــــرانو محـــــــفلونه
د نارنج د گل میلی دی درکی تل وی ای نامداره
زمـا ښکلی ننگرهاره - زمـا ښکلی ننگرهاره

تاپه ښواوبدوپوی کړم- تاپه غیزه کی خپل لوی کړم
دخاړپوځونه تراوسه-هم دی پلارکړم هم دی زوی کړم

په یو سر نه پوره کیږي - ستا حقونه دی بی شماره
زما ښکلی ننگرهاره - زما ښکلی ننگرهاره

ستا په مینه زه ژوندی یم - ما نه کله ته هیریږی
سرمی ځارستا له نامه شه-په هروخت به می یادیږی
ساری نه لری هیڅ ځای کی ای زمونږه تل بهاره
زما ښکلی ننگرهاره - زما ښکلی ننگرهاره

په پورتنی عکس کی د لوی ننګرهار د کنړونو مرکز (اسعد اباد) مشهور پل لیدل کیږي

14a

زه شهیدبه دی تل ستایم-په خوازه نوم به دی پایم
ستا وصال کی زما ژوند دی - تل به ستا سندری وایم
د مزار نه یم را غلـــی ستا دیدن ته زمـــا یاره

زما ښکلی ننگرهاره - زما ښکلی ننگرهاره

د نارنج گل وایی

ما معطر کړی په وژموستاسی دیار دی
زه دنارنج گل یم زما هم قدرپه کار دی

پاڼه می په عطرو کــــی لمده ده طراوت لرم
زه یم نازك خیاله رنگینی او طبیعت لرم
ماته که په ځیرشی ځوځوشانه ښه لذت لرم

ډك یمه له فیضه مـا سره یو خوږ اسار دی
زه د نارنج گل یم زمـا هم قدر په کار دی

ډکه دخندا نه په بهارکی خوله زما وي تل
وصف د شاعر خوله کی لاله او د شهلا وي تل
ټوله خوشبو یی په دښتو اوپه صحرا وي تـل

ماپه خپل ښکلا تل رنگین کړی ننگرهاردی
زه د نارنج گل یم زما هم قدر په کار دی

ما سره زما په هره پاڼه کـــــــې درسونه دي
تاسې ته ئې ښايم را سره ښه سبقونه دي
زړه کې مې دعشق اومحبت خواږه رمزونه دي

نه يم بې ثمره زماژوند کې لوی يادگاردي
زه د نارنج گل يم زما هم قدر په کار دي

روسته پاتې نه وم زه د نوروښو گــــــلانو نه
ولې دومره وخت هيروم دفکرخاوندانونه
څـــــکه گـــــيله من ومه د ټولو شاعرانو نه

وگورې په ما باندې هر بڼ گل او گلزار دی
زه د نارنج گل يم زما هم قدر په کار دي

زه سنبول د سولې يو سپين گل د ننگرهار يمه
شنو پاڼو کې پټ يو محبت ددې ديار يمه
ډير ډير عاشقان لرم گلانو کــــــې نامدار يمه

تود زماپه عطرو د شهيد د زړه بازار دی
زه د نارنج گل يم زما هم قدر په کار دی

پښتونخوا ته

ای د باتورو او پتمنو ننګیالو وطنه
ای د ایشیادزړګي سر د پښتنو وطنه

ستا په درو اوپه دیرو کې شازلمیان لوی شوي
ستا په لمنه کې رښتینی عاشقان لوی شوي
داستاپه غیزه کې باعزمه انسانان لوی شوي

ای د سر تیرو او سربازو شازلمو وطنه
ای د ایشیا د زړګي سر د پښتنو وطنه

وطنه ای د دنګو غرونو او عظمت څښتنه
وطنه ای د پاکی ځمکی او ثروت څښتنه
وطنه ای د تاریخي شان او شوکت څښتنه

وطنه ای د غیرتمنو پرګنو وطنه
ای د ایشیاد زړګي سر د پښتنو وطنه

مینه دی هر پښتون په زړه کی غورځنګونه وهی
لکه دریاب د اباسین چی تل موجونه وهی
دا ستا په غم کی د افغان فکر منزلونه وهی

اوسی آباد او تـــــل آزاد دمیړنو وطنه
ای دایشیا د زړګــي سر د پښتنو وطنه
د طبیعت په نشو مسته د غیـــــرت خاوره ئی
د پښتنو پت او عزته د همت خاوره ئی
ته د آزاد اولس د پت او د شوکـت خاوره ئی

ښایسته اوښکلی ئی په دنګودنګوغروو وطنه
ای د ایشیا د زړګـــــي سر د پښتنو وطنه
ای د خوشحال او د رحمان بابا د مینی ځمکی
ای د شهید بابا د ننبو تودی وینی ځمکی
ای د غازیانو لوی یادګـاره او رنګینی ځمکی

د سر ښندونکو لوی میراثه د زمرو وطنه
ای د ایشیا د زړګـي سر د پښتنو وطنه
د ننګ چراغه ستا بچي ستا آبادي غواړي تل
ستا سر لوړي ئی ده آرزو تا ته ښادی غواړي تل
د سر نه تیر دی خوبه تاکی آزادی غواړي تل

ای د (شهید) د ژوند ارمانه دپلرو وطنه
ای د ایشیا د زړګـي سر د پښتنو وطنه

غزل

چې ست دی راته یاره په ګیلو کړی درځم
تسل د سوی زړه مې نن په تلو کړی درځم

درځم چې د مودو مودو ارمان مې د وصال و
له کـــوره مې نن عـــزم د وتو کړی درځم
سوغات به ترمې اوښکی په لمنه کسی در وړم
د زړه سره مـــې دا رازپه سلګو کړی درځم
غنچې به په خپـــل لاس باندی دروړمه دګلانو
اغزو باندی مـــې عـــزم د ختو کړی درځم
درځم که راته راکړی د وصـــال ډك ډك جامونه
امید مې ستـــا د سترګو د لیدو کړی درځم
که سڑرانه څوك پری کړی خوبیاهم ځان رسومه
قسم مې ګرانی ستاپه شونډوسروکړی درځم

شهیدباندی که لاره کی شپه تیره شوه جانانه
خو نیت مـــې د سبا په لمـــر ختو کـــړی درځم

ناکامه عشق

عمرمی تول په تش خیالونوتیرشو
د زړه په درد او فریادونو تیر شو

دهجرشپه به می اوږده شی پسی
رقیب می خواکی په ګواښونوتیرشو
مـــا لا تری تمـــه د وفـــا کوله
یار د جـــــفا په مکیزونو تیر شو
نسیمــــــه وکـــړه په بلبلو زیری
د خزان دور په باغـــــونو تیر شو
زه خوارمجنون سرپه صحراګرځمه
د لیلا عمـــــر په نازونو تیر شو
په شربتی شونډو دی موړ نه کړمه
ژوند می په دغه امیدو نو تیر شو
ماوی روستـــــی دیدن ته ځمه دیار
وخت می په خوشی تدبیرونوتیرشو
خدایزوکه بیرته شي راستون شهیده
ژوند خو دی لاړه په غمونو تیر شو

زه څوك يم

پښتنى مور يم روزلـــــى نوى ژ وند ته ارمغان يم
زه پښتون زوى دافغان يم زه پښتون زوى دافغان يم

پښتنى موريم روزلى زه پښتون پلارمى پښتون دى
استاذان مى پښتـانه و ما لوستلى دا مضمون دى
مونـږه واړه پښتانه يوو يــو مـو دين يو مو آئين دى

په سپيځـــــــلى اراده خپل كلك ولاړ په هر ميدان يم
زه پښتون زوى د افغان يم زه پښتون زوى د افغان يم

دشيرشاه دتورى شرنگ يم په غليم مى كړى واردى
زرغونه مى خپله مورده احمد شاه بابامى پلاردي
ملالى مــى سكه خور ده د غيرت سره مى كار دى
د خوشحــال بابا لمسى يم او وراره د ميرويس خان يم
زه پښتون زوى د افغان يم زه پښتون زوى د افغان يم

الهامونه مــــــــى اخستى د شمشاد او له خيبره
په جذ با تو يم راغلى له كنړ غر او له سپين غره
زمـــــا مينه زيږيدلـــــــــــى له گړنگ او له كمره

بـــــی هدفه چیرته نه ځم خپل رهبر پسی روان یم
زه پښتون زوی دافغان یم زه پښتون زوی دافغان یم

زه عاشق دپاکـــــی مینی معشوقه می پښتونخواده
دنـــــګو دنـــګو غرو له منځه هنګامه خوره زما ده
دخپل قام آزادی غـــــواړم بس د زړه مدعامی داده

د میوونه ډك نیالـــــګی زه د دریا او ایمل خان یم
زه پښتون زوی دافغان یم زه پښتون زوی دافغان یم

زما خټه پښتنه ده پښتونـــــــــخوا می لوی وطن دی
سرمی ځارشه دی وطن نه داوطن می روح اوتن دی
پیداشوی یم دی کورکی دالوی کورمی لوی مسکن دی
زمـــــــا مینه پښتنه ده پښتونوالی ته درما ن یم
زه پښتون زوی دافغان یم زه پښتون زوی دافغان یم
زه (شهید) خادم د قام یم کیدی غوږ زما کلام ته
زماملك خو پښتونخوادی آزاد ي غواړم خپل قام ته
سر می ایښی په خپل قام دی رسومه ځان مرام ته

دوطن په دښمنانو لـــــــــــــکه تندر د آسمان یم
زه پښتون زوی دافغان یم زه پښتون زوی دافغان یم

يادونه

چی پکی نه وي د اشنا خبری
څه به کومـــه د بل چا خبری

څوك چي غمجن دخوږی میني وي نو
هـــغه کـــوي دمحبوبا خبری

کـــله چی راشي په دی خړو دښتو
مجـنون کوي بیا د لیلا خبری

پـټ چی په زړه کی درد لري د میني
یوســـــی هغو لره زما خبری

چـــــی یاد وي زلفی خوری د اشنا
هغو ته مـــه کړی ناروا خبری

چـــی عشق او مینه ده پیدا له اوره
پتنگه مـــــه کړه د بقا خبری

چی پـــکی ستا د ښکلی مخ نښه ده
گـــــل ته کوم د تمنا خبری

چـــی مستوي مـــی په شراب د میني
ساقي ته مه کړه د گناه خبری

چی رتـهـل شوی وي د یـــار له دره
هغه کـــوي تـــــل د ژړا خبری

شهیده څه در باندی وشوو وایه
یار ته ونه کړلی هیڅ تا خبری

PROPERTY OF ACKU 6201

د مینی پیغام

زما د زړګـــــی سره پیغامونه درلیږم
سلام اود زړه غوښی سوغاتونه درلیږم
پیرزو دی شی په تا د خوشحالـــــــی داخوږی ورځی
زه خاص دزړه په وینو ډك جامونه درلیږم
ارمان می زړه کی پاتی شوچی یوځای سره ناست وائی
رقیب د لاســـــه تاته فریادونه درلیږم
زما د حـــــال تپوس دی څه په پټه رانه کـــــړی
په پټه نن چی تاته څه حـــالونه درلیږم
داخپله بی وســــــی مــــــی تاته نه پریدی محبوبی
دســـوی زړه چی تاته ارمانونه درلیږم
دمینی لاره ورکـــــــــــــه کړه بیلتون د ادیښنو نه
د حسن په نامــــه دی ځوابونه درلیږم
ویشتـــــــــــلی دی په زړه چی یم په یو نظر د سترګو
په درداوغم اخته شومه دردونه درلیږم
حیا مــــــــــی ده نظر کــــــــی تاته نه شمه کتلی
شاهد می د غم تاته تصویرونه درلیږم
چی سترګودی زماپه زړګی کړی څه تاثیر دی
په وینو لیکل شوي دا ستا نونه درلیږم
شهید دی چی دمینی غم اودردسره بلد کړو
خوراك می د زړه غم شو بس غمونه درلیږم

زړه مې وائي

نه غواړم چې لاړشم کومې خواته دبل چاسره
خوښ يمه چې ګرځمـــــه د فکر او سودا سره

نه يمه بډاي چې فخر وکړمـه په مال دولت
نه مـــې تعصب او عناد کړی دی د چا سره
وينې تويومه څـــوك خبرنه دي په حال زما
پټ پټ مـې رازونه دي داوښکواو ژړا سره
دامې بدبختي ده چې بيلتون زماپه برخه شو
کاشکې چې ملګری وای ترعمره ياره تاسره
نه حســـــــابومه دغه ژوند جدا له ياره زه
مړ که وم ژوندی به شم په وصل داشنا سره
هومره به غمجن يمه چې سترګې مې نمجنې وي
نه ښائي خوښي په غم الودو سترګو ما سره
ډيری خوشحالی سترګو ليدلی زړه رټلي دي
زړه مـــې وائي نه تيروم عمر په خندا سره
وويل دلسوز راته چې بس کـــړه وروره مه ژاړه
خواکــــــی ئی ولاړوم زه شهيد په دا وينا سره

د غریبانو پیغام

رحم وکـړی خدای دپاره مالدارانو
په بی وزلــــو بی کسانو غریبانو
را وچت کـړی دا په خاوروپراته زړونه
ای مالــــــدا رو ثروتمند و انسانانو

مرحمت او شفقت وریاند ی وکړی
ای د حق او حقیقت طـرفـدا رانو
اجر ډیر دی په دنــــیا هم په عقبا کی
ځوك چی غاړه ږدی خدمت ته دخوارانو

دعاجزومددگارشی په هـروخت کی
ای بافکرو او دښه ژونـد خاوندانو
د ثروت په لذتو به هـــــــله پوه شی
چی تر سره کـــــــړی حقوق د فقیرانو

یوکـړی زړونه په الفت اومحبت کی
خدمت وکړی په اخلاص د مظلومانو
په اخلاص د مظلومانو خواته ور شی
نظـــر واچوی د دوی په سرو چشمانو

نیك احساس دلاس نیوی ځان کی پیداکړی
یو ځــــل ورشی په ټولگی د بـــی وزلانو

وصال غواړم

وصال غواړمه په در کـــی دیار پروت یم
د بیلتون په رنځ رنځور او بیمارپروت یم

ساقـــی مـــه راوړه پیاله ماته د ملو
زه د مینی په نشوکـــی خـــمار پروت یم
دهجران سخته سیـــلی را باندی لگی
په صحرالکه مجنون خوار او زارپروت یم
چی اظهار یی په خوله هیڅ کولی نه شم
په یوهسی درداوخوږ کی ناچار پروت یم
په فریاد به مـــــی تمام جهان خبر شی
دردیدلـــــی زړه په غم د دلدار پروت یم
سر او مال می له جانان څنی قربان شه
هسی خوښ زه پخپل دغه اقرار پروت یم
نا کـر د و د زمـــانی یم کـــــړولی
حوادثو کی د ژوند نا قرار پروت یم
د یار سترگی د شهید ستر گو کی رغړي
په بستر باندی چی ویښ اوبیدار پروت یم

وطن ته

خپـــــل‌سرنه درته تیر یم دا زما عهد و پیمان دی

وطنه ستا لوړ تیا او سمسو رتیا می لوی ارمان دی
خاړپو څوکـی درسونه د غیرت دي تارا کړي
رازونه د مور غیږه کی د پت دي تارا کړي
فکرونه د ژوند لاره کـی اوچت دی تارا کړي
لوی کړی می په تاکـــی ځان په ننگ او په ایمان دی
وطنه ستـــــا لوړتیا او سمسورتیا می لوی ارمان دی
ستاشنی ښکلی دری دااوچت غرونه اوسیندونه
ستاهر بوتی دوادی ته لری ښه ښه کانونه
ستا هـره سیمه ښکاري زمونږ سترگو کی گلونه
روزلـــی دی په ننگ اوپه همت هـــــر یو افغان دی
وطنه ستـــــا لوړتیا او سمسورتیا می لوی ارمان دی
وطنه تانه ځار شم ته زما ښکلی لیلا ئی
مجنون یم ستا په مینه کی زما د وجود ساه ئی
جدا به سره نه شوو چی زه ستا او ته زمائی
دښمن ته دی مرگ غواړمه اودوست دی راته گران دی
وطنه ستـــــا لوړتیا او سمسورتیا می لوی ارمان دی
لوگی شمـــــه له تا نه ته زما د سترگو تورئی
د پلار او د نیکه نه می میراث پاتی لوی کورئی

ستا غیرہ کی لوی شوي یو زمونږ د ټولو مور ئی
مسکن د ننګیالو ئی نوم دی خپور په ټول جهان دی
وطنه ستـــا لوړتیا او سمسورتیا می لوی ارمان دی

وطـــــنه تا پاللی یم اوس دا زما مـــــرام دی
سر لـــوړی دی سا ټمه دا مـــــرام زما مدام دی
اخستی می له تا نه د خواږہ ژوندون الهام دی

شهید یم ستا د مینی حال می ځکه په دا شان دی
وطنه ستا لوړتیا او سمسورتیا می لوی ارمان دی

راز

خواته مې پټه غوندې بيا راغله
مسته تروره محـــبوبا راغله

خدايزوځې بيا څه ګېله منه ښکارې
د چـــــا د لاسه په ژړا راغله

مجنونه پاڅه هر قدم ئې ښکل کړه
عشق کې رنځوره شاليلا راغله

پوه شوم چې عمرمې تيرېږي په غم
نا کامـــو هيلو ته سودا راغله

په يو نظـــــريې رانه زړه يو وړ لو
لاړه او بيرته بـــې پروا راغله

خوا کـــې يې تير شولو رقيب زړګيه
دا په جـــفا که په وفا راغله

د پسرلـــــــې د نوې ګل له مخې
خوږه وږمـــه چې د سبا راغله

د يارانې دفتريې غيږ کـــې ښکارې
دا دې په ناز او په ادا راغله

شهيده خانده خوشحالې کوه نور
ښکلې دې خواته چې پخلا راغله

ماشوم وائی

نه يمه وړوکــی زه نښی د بابا لــــــرم
نن که زه ماشوم يمه فــــکر د سبا لرم
مـــــه وايه کـــوچنی را ته ښه پوره سړی يمه
سرکـی له خيالاتو نه ښه ښکلی دنيالرم
پروت دمور په غيږکی يم درس دمستقبل لولم

راز د ژونـدانه سره پته مشغـــــولا لرم
ځم به د هد ف په لور کلـــــــــــکه اراده لرم
نه غواړم دغيږی خوب زړه سره سلالرم
هر قدم په مينه ږدم نوی ژونـــــد ته لار گورم
هری خوا ليدولره ښی سترگی بينا لرم
ښو ته ښه نـــــــــــــظر کوم بدو ته بد گورمه
ډک له حقيقت ځنی دغه حس رسا لرم
نه يمرله عقله کم پوهه خدای راکــــــړی ده
زه چی داخه وايمه ځان باندی ويسالرم

وگوروپه ډير درنښت مونږ بايدکوچنيانوته
زه شهـــــــــــيد د ټولو نه دغه تمنا لرم

کبر جن ته

زه پوهیږم چې په اصل کې انسان یی
چې له نورو ځان اوچت ګڼي نادان یی

په عمل کې روسته پاتې یی له نورو
په وینا کـــې ګرندی مین په ځان یی

د وطـــن سره دی نه شته د زړه مینه
د وطن خلـکو ته بد ګوري حیوان یی

فـکر وکـړه چې له څه شي نه پیدائی
په لویی کې دفرعون ظالم په شان یی

ځان له نـــورونه هوښیار ګڼې په عقل
هر سړي ته پدی خـــام فکر عیان یی

باطني عزت دی نه شته په وجود کې
د ظاهر عــزت په هڅه کې ناتوان یی

غواړې داچې په درانه نوم سره یادشې
نو د بل درنښت ته ولې په خپګان یی

ستا د مخ او ځټ څهرې بدلې ښکارې
زه پوهیږم چې سکه ورور د شیطان یی

صفا یې د خولې لرې دی کې شك نه شته
مــداري غوندې ښکاره په هر میدان یی

که عالم ئی نو خوش خوی او برده بار شه

په کردار کی وروسته پاتی په جهان یی

خوش بینی او تواضع په تاکـــــــی نه شته

په بدبین او کــــــوتابینویاندی گران یی

د هر دوست سره چـــــــلیزی سیاست کی

د هوښیارو په نظر کــــی بی ایمان یی

زه شهید به دی په شعر کی تل ستایم
که ته هر څومره د بدو قهرمـــــان یی

اشنا ته

یوځل می راغلی خواته بیامی ونه لیدلی
تـا وی راځـم سبا ته بیا می ونه لیدلی

د امیدونو لار کی تل په سودا پاتی شوم
ته رانه لاړی یاره زه په ژړا پاتی شوم
کتل دی شاته، شاته بیـا می ونه لیدلی

تا وی راځُم سبا ته بیامـی ونه لیدلی
زه انتظار کـی ومه ستا دراتلو په تمه
سترګی په لار کی ومه ستادلیدوپه تمه
وعـده دی راکړه راته بیا می ونه لیدلی
تا وی راځُم سبا ته بیا می ونه لیدلی
ما وی جفا مه کوه دنیا فانی ده یاره
تاوی نازونه کوم دامی ځوانی ده یاره

شهید ولاړ وم تاته بیا می ونه لیدلی
تا وی راځُم سبا ته بیا می ونه لیدلی

د ازادی بیرغ

دا گلگون بیرغ د ازادی چی رپیدلی دی
غږ ئی د غیرت ټولی دنیا ته رسیدلی دی
ستوري که ځـــلیږي په اسمان کی او رڼا کوی
دلته د پښتون د تـــوری شرنـــګ هم ځلیدلی دی
دا بیرغ چـــــی مونږه افغانان ورته خوښي کوو
مونږته ئی دمورپه غیږکی ننګ غیرت ښودلی دی
حق لـــــــري پښتون چی ازادی پسی ملا وتړي

ژاړي به غـــلیم لـــــکه چی مخکی ژړیدلی دی
لاس داستعمار ئی چی غوڅ کړی دی له دی مینی
تــــن د هر افـــغان ځـــکه په وینو لمبیدلی دی
ځــــــــــوك که لري مینه د وطن د آزادی سره
هــــسی پښتنی هسی پښتون غیږکی روزلی دی
خپله پاکــــــه وینه ئی د ننګ په ډگر تویه کړه
ځـــکه مو نیکه دا غـــــیرتی نوم را گټلی دی

زه (شهید) په ویاړ سره هــــــر چیرته دا وایمه
جوړه پښتونخوا به شی ما خوب هسی لیدلی دی

د هجران لمبې

گرځــې مې اشنا د نا اشنا مخکې
وشلوم گریوان خپل زه د چامخکې

څومره مې چې اوښکې را روانې شوې
هومره شوې بې قدره دلیلامخکې

مـــا ته یې چې شا کړه او روانه شوه
راغلې د هجران لمبې زما مخکې

نــــه پریدمه نـــورې اندیښنې زړه ته
پټ راز به تقدیم کړم ددنیامخکې

وریــــــــــــــه شم په ډیرو ننواتو زه
ویـــه کړم فریاد دبې وفا مخکې

خورم د زړه غـــمونه شپه او ورځې زه
نلرم نور تاب ستا د جفا مخکې

هـــــغه چا چې زه او ته جدا کـــړلو
گـرځي په ریا زما او ستا مخکې

ډیرې ارزوگـــــــــانې لرم زړه کې خو
شپـــه ده را روانه د سبا مخکې

غواړې که غمازخړ شې شهیده نو
ووایه خپل حال د دلـــربا مخکې

د خیال دنیا

کله ودانه کــــله ورانه د دوران په څپو
کله بهار کله خزان شی د هجران په لمبو
کلهِ خوشحاله خوشحالي کله ژړا وي پکی
کله نا ز ونه کلـــــه سازکلـه خندا وي پکی
کله له ډیری بی غمی چوپه چوپیاوي پکی
کله د مینی تـــلـــــو سونه ناز ادا وي پکی
کله له زیاتی ادیښنونه کړي خپگان به اوزو
کله بهار کله خــــــزان شي د هجران په لمبو
کــــــله ددی دنیا باغونو کی گلونه وینم

کــــله سبا سره په گــــل کـــــی شبنمونه وینم
بیا کـــــله کله به باغونو کی ډاگونه وینم
بیا کـــله کله زمانی کـــــی فریاد و نه وینم
کله چمن تر او تازه شی د نیسان په وږمو
کــــله بهار کله خــــزان شی د هجران په لمبو
کله خوارهِ خوازه ملگری وی رازونه کړی پټ
کله عاشق خپل معشوقی ته خُوابونه کړی پټ

کله مجنون شي د لیلا نه خپل حالونه کړي پټ
کـــــله دنیا شي تړوله مینه نور کارونه کړي پټ
کـــــله چرون د گـــلو وینمه روان په اوبو
کـــــله بهار کـــله خزان شی د هجران په لمبو
کـــــله بدله زمانه شي ځانته رنگ ورکوي
کله همت شي ویښ خپل سراومال په ننگ ورکوي
کله ساقي شي جام دمیوته یوکړنگ ورکوي
بیا کله کله غلغله شي چاته بنگ ورکوي

کله شهید ته ورکوي زهر جانان په خوږو
کله بهار کله خزان شي د هجران په لمبو

ارزو لرم

په وصل موړ به د خپل یار نه شم
په ناقــــــرار زړه به قرار نه شم

ما ته د سرو شونډو سرونو شربت
راکـړه چی غم کی دی بیمار نه شم
غـــــمونه مه پریږده یوازی ماته
سم نیمایی یی کړه چی خوارنه شم
داسی مــــــی نه ګڼله یاره چی زه
دا ستا په سر کی به په دار نه شم
که روح اوتن رانه جداکـاندی څوک

دا ستا لـــــه مینی به بیزار نه شم
مـــــینه می حـُـــــکه پته ساتمه زه
چی ښکــــاره چاته ګناه ګار نه شم

یمـــــه شهید کومه په ښکلو مینه
له دی اقرار نه به انکار نه شم

د استقلال بیرغ ته

د ازادۍ د مشالـــــونه قربان

بیرغه ستا د رپیدو نه قربان

تا د با نـــــنگو اشارو سره خـــــپل

ټول افغانان دی په هیجان راوستل

ته د غـــــازیانو لوی یادگار یادیږی

تـــا په مستی ښکلی زلمیان راوستل

ته د مـیرویس او احمد شاه نښه ئی

تـــا په غـــیرت واړه غازیان راوستل

ستا دلوی شان او شوکتو نه قربان

بــــــیرغه ستا د رپیدو نه قربان

تا د مـــلالی لاس کی لاس ورکړی

ای د خـــوشحال بابا د ننگ ملگریه

ته د ایمـــــل او دریا خان نښه ئی

ای د شهید بابا د جـــــنگ ملگریه

تا پښتنو ته د ننگ درس ښودلی

ای د پښتون شیرشاه د ځنگ ملگریه

ستا د همت د ځلیدونه قربان

بیرغه ستا د رپیدو نه قربان

د نـــــنگ چراغ ئی رڼائی لـــری ته

په خـــوا او شادی پتنگان را درومی

ته د سربازو میړنـــــــو ډیــوه یی
گـــوره ستا خواته شازلمیان را درومی
ای د با عزمو پښتنو یــــادگـــــاره
تاته له هـــــــر خوا عاشقان را درومی
قربان قربان ستا د ابرونه قربان
بـــــیرغه ستا د رپیدو نه قربان

ای د شهید د خـــــــاطر و بیرغـه
مـــــــــونږه په زړه کی امیدونه لرو
مونږ یه پوره زړه تا تـه ډاد درکوو
ملی وحدت ته ښه فـــــــــکرونه لرو
د آزادی او خپلـــــواکی نښه یی

تـــا ته مونږ ډیر احــــــــــترامونه لرو

ستا د رنگینو نشانونه قربان
بیرغه ستا د رپیدو نه قربان

د پښتون توره

چې ټول جهان کې تل یادیږی د پښتون توره ده
چې هر دښمن تری ډیر ویریږی د پښتون توره ده

دا جــوړه شوی په پښتو او پښتونوالــــه بانــدی
د توریالــــــیو چې خونښیږی د پښتون توره ده

چې د شمشادله لـــوړی څوکی یی رڼا خــــوره ده
د ننګ شغلی تری پورته کیږی دپښتون توره ده

نوم یی تاریخ کی لیـــــکل شوی په زرینو کــرښو
په لوی نامه چې ستایل کیږی د پښتون توره ده

چې په چنګیزاوپه انګریز یی میندی بوری کــړلی
د هر ظالم سر پری غوځیږی د پښتون توره ده

د هر زورګــــــــــیر په سینه نیغه ننوتی ښکـــــاری
چې په غیرت باندی تودیږی د پښتون توره ده

د خــــــــپل بابا نه په میراث کی راته پاتی ده دا
تل چې دننګ کارکی چلیږی دپښتون توره ده

شهـــــیده ګوره څومره ښه ښکاری غازیانو سره
د پت ډګر کی چې شرنګیږی د پښتون توره ده

تمنا

ما تا سره وفا کړی وفــا وکړه اشنا
راځه جفانه تیره شه ته داوکړه اشنا

د مینی راز او نیاز کـــی شه زما سره همراز
د لطف او د کرم نظر په ما وکړه اشنا

یوه شیبه می نه وځی له خیال او لـــه خاطره
تپوس ددی ســودا راته جدا وکړه اشنا

لږ راشه چی زړگی می درقیب پری وچاودیږی
خوږه خوږه شه سترگوکی خنداوکړه اشنا

قسم دی چی ستی شومه په اورکی د هجران
په پاس د خوږی مینی یو نگاه وکړه اشنا

وصال کی زه له تا نه بل څه نه غواړمه یاره
لاس راکړه راته لاس کی مشغولاوکړه اشنا

آخر به دی فانی دنیا نه لاړ شوو ارمانجن
لـــږ فــــکر پدی شپه کی د سبا وکړه اشنا

مامه پریږده یوازی په غمونو کـــــی جانانه
تپوس می د زخمی زړگی نن بیا وکړه اشنا

تر څوپوری به لری لری گرځی له شهید نه
ستی او سوی زړه ته ئی دوا وکړه اشنا

د زړه فریاد

خندا ته چی می نه پریږدی ژړاته خومی پریده
د خـــــپلو رڼو اوښکو تماشا ته خو می پریده

په خـــوله داشنا نوم اخستی ته شم ستادلاسه
دخیال په دنیاګی کی مشغولاته خومی پریده

ناصـــــحه خدای دپاره بی له یاره نا قرار یم
د خپلی ناچاری د حال وینا ته خو می پریده

غمازه ستا د لاسه می د زړه زخم ناسور شو
علاج یی چی ونه شو واویلا ته خو می پریده

بهار چی دي په ما باندی پیرزونه دی رقیبه
خـــــزان سیلی وهلی زړه دواته خو می پریده

وصال ته خو دی زه شهید پری نه ښودم خونکاره
نور بس کړه پاس د مینی او وفاته خومی پریده

د زړه سودا

زړه رانه وړی خندا کی
تا ای محـــبوبی وفا کی
کـــله رغیږم زړه می زخـــمی دی
تـهـوتی ټوتی دی سودا سودا کی
دغـــه تاثیر تـهـول ستا د نظر دی
چـــی دی په ما که سبا سبا کی
زه انتظـــــــار یم وفا وفا ته
شپه مـــــی تیریږی ژړا ژړا کی
د مینی اور دی لمـــبی لمبی دي
څـــمه اوس نور زه رضا رضا کی
دار چـــــی منلی منلی مـا دی
دیـــــار په مینه رسوا رسوا کی
کتل دی هومره خوازه خوازه دي
ته راته گـــــــوره حیا حیا کی
په وسو سو مـــی زړه زړه ربیږی
رقیب چی گرځی ستاپه خواخواکی
زه شهید پروت یم لیدو لیدو ته
د چا لیدو ته صحرا صحرا کی

ملګرو ته

ملګرو زما عرض او دا بیان مه هیروی
پښتو او پښتونواله هر زمان مه هیروی

د خپلی سیمی خاورو ته چی ګوری په ډیر قدر
مـــدام د خپلی خاوری عاشقان مه هیروی

احساس دبیداری ئی چی په مونږکی دی روزلی
ددی خـــاوری رښتینی خادمان مه هیروی

چی وائی دا کـــومه او پخپل قـول ولاړ وی
باعـــزمه با ثـــباته انسانان مه هیروی

چی ګالی په ځان هرراز تکلیفونه شپه او ورځـی
د قـــام او د وطن خدمتګاران مه هیروی

ژوندون دغلامی نه خدایزومرګ به زمونږښه وی
په ټینګ عزم اوچت شی خپل پیمان مه هیروی

چی اخلی الهـــامونه انسانان دده له شـــعره
د قـــام مـــلی شاعر عبدالرحمن مه هیروی

تاریخ ئی چی په قـدر او عـــزت سره تل ستائی
میرویس او احمدشاه او خوشال خان مه هیروی

په حس د ملیت ئی چـــی د زړه دنیا تـــازه وه
ملـــګرو د شیرشاه غوندی افغان مه هیروی

د ننګ او دغـیرت په کار کـی دواړه سره یووو
ایـــل سره ملـــګری دریا خان مه هیروی

پښتنګ د آزادی او محــــــــــــرك د شا زلمـــو
ملنـــــګ و ددی خاوری ملنګ جان مه هیروی
له خپلی پاکی مینی نه چی ځان لوګی لوګی کړی
نو وړ دي د ستایلو پتنګــــــــــان مه هیروی
چی بی له لویه خدایه ئی بل چاته سرټیت نه وي
حرمت د هغه کس په هیځ یوشان مه هیروی
چی عزم ئی فرهادی وی په تلاش دخپل هدف کی
د عشق او پاکی مینی صادقان مه هیروی
چی ملائی د پښتو په توره کلـــــــکه وي تړلی
په هــــــــره مرحله کی دا ځوانان مه هیروی
چی ښوته وائی ښه او بد ته بد په ښکاره وائی
دداسی حق ویونکی حق بیان مه هیروی
ملګرو شهید وائی که د قام لوړ یدل غواړی
سر لـــــوړی د وطن قهرمانان مـــــــه هیروی

د ګېلو امېل

جفا دې وسوم بې وفا غوندې شوې
ته چې رقيب سره پخلا غوندې شوې

ما وې چې مينه به دې کلکه وي خو
په اشنائۍ کې نا اشنا غوندې شوې

يا خو دې زړه نه زه هير کړې يمه
پر ماغريب چې بې پروا غوندې شوې

دې وچو شونډو مې پترۍ نيولې
ته لکه ستورې د سبا غوندې شوې

آخر به ډير ډير ارمانونه وکړې
خو زه به نه يم که ته ما غوندې شوې

دا د رازونو او نازونو وخت دې
زه دې مجنون ته مې ليلا غوندې شوې

زما د اوښکو امېل واخله اشنا
سلګۍ مې تولې بې ريا غوندې شوې

پښتونولی جذ بی

ځنګه لکه زه چی پښتنی غیږکـــــی ساتلی یم
دا رنګه دی خاوری ننګیالی پښتون روزلی یم
ډیر ډیر پښتانه له دغی خاوری قربان شوی دی
بیا بیا په جنګنوکـی غازیان شهیدان شویدی
نور نور وطنونه ددوی جنګ ته حـیران شویدی
نن هم پخـــپل توره سپین میدان ته راوتلی یم
دارنګه دی خاوری ننګیالی پښتون روزلی یم
ای د باعظمتو پښتنو د ننګ غـــیرت خاوری
ای د توریا لیـو مړنیو د هـــمت خـــاوری
ای زمونږ دپلاراود نیکه د ننګ اوپت خـــاوری
اوس به تا پالمـــه لـــــکه تا چی زه پاللی یم
دارنګه دی خاوری ننګیالی پښتون روزلی یم
اوس خو په میدان کی کلك ولاړلکه زمری یمه
نه تښتم غلـــــیم نه جنګیالی او توریالی یم
سر می چی پدی خـــــاوره ورکړی بریالی یمه
بلی خـــواته نه ځم د عمل ځای ته راغلی یم
دا رنګه دی خاوری ننګیالی پښتون روزلی یم
دا د ننګیالیو خاوره بل څوك غصبوی نه شی

دا مي د نيكه مينه ده دي ته څوك راتلی نه شي

دغه پښتانه ميړني دا كـــــار قبلوی نه شي

دادننگ ډگـــــر دي په غيرت كي راوتلی يم

دارنگه دي خاوری ننگيالی پښتون روزلی يم

سروی اوكه مال اوكه ژوندون ترينه ځاريږی نن

دلته ددی خـــــاوری په بدل ياندی تيريږی نن

دا د (شهيد) مينه ده په سرو وينو لمبيږی نن

ځكه چي الـــــهام د پښتنو جذ بو ېللی يم

دارنگه دي خاوری ننگيالی پښتون روزلی يم

د اشنا غمونه

په ما انبار دي د دنیا غمونه
څه مې د ځان څه د اشنا غمونه

پښتون زړګیه زه دې وینمه چې
خوموره ډیر را غلله په تا غمونه

دغه تپوس له چا نه وکړمه زه
ولې راځي داسې په ما غمونه

نورمې په زړه کې ځکه نه ځاییږي
په هر یو غم کې دي جدا غمونه

احساسه ! دادې د وختونو دستور
نه لرې کیږي په ژړا غمونه

یا مهربان شو یا ساده شو اشنا
شماری له ځان سره زما غمونه

راځي دې هروختې زړګي ته زما
که په رښتیا پاللی وي ستا غمونه

سبا بیګاه دي څو روی شهیده
راو ستل چا دریاللی دا غمونه

د ملنګ جان په مزار

چی ډیر ګران او قدر من په هر افغان دی
دوطن په غیږ کی پروت دا ملنګ جان دی
دا ممتا ز په شا عرانو کــــی یا دیږی
دا به هر وخت انسا نا نوکی یادیږی
تل به لوړ په افغا نا نو کـی یا دیږی
دا خاوند د اوچــــت نـوم او د نشان دی
دوطن په غیږ کی پروت داملنګ جان دی
که پتنګ د بلی شمعی مـــدام یار و
او بلبل د سرو ګلـــونو خریدار و
یا مجنون د لیلا مینه کی نا مدار و
دا ملنګ هم خـــپلی خاوری نه قربان دی
د وطن په غیږ کی پروت داملنګ جان دی
خپل وطن کی زیار ایستل د ده مرام و
آزادي او پر مخ تلـل د ده مرام و
د خـــــپل قام بیداریدل د ده مرام و
ځکـــه هر چا باندی ګران په هر زمان دی
دوطن په غیږ کی پروت داملنګ جان دی
دی د جنګ او د جګړی نه په نفـرت و

دی ډیر لری له کینی او حسود ت و

خدا ی ورکړی پدی خوی ده ته عـزت و

د تا ثیر نه یی ډك هـر شعر او بیان دی

دوطن په غیرږ کی پروت داملنگ جان دی

ځوك چی مړغم کی د قام اود وطن شي

یا په ننگ باندي یی سور کفن په تن شي

بیابنکاره لکه سورگل په شین چمن شي

پدی لوی صفت موصوف دا امین جان دی

دوطن په غیرږ کی پروت داملنگ جان دی

د دی خاورو لاندی یو ټوټه غیرت دی

خــــــزا نه د ترانو ده ننگ او پت دی

دا د ټولو پښتنو یو لوی عــــــزت دی

چي په خوب ویده یی خواکي دواجان دی

دوطن په غیرږ کی پروت داملنگ جان دی

لکه عمر یی چی تیر کړی معرفت کی

روح یی هم غواړو خوشحاله په جنت کي

دا دعا ورته زمو نږ ده هر ساعت کی

شهید وایی نوم یی خپور په تول جهان دی

دوطن په غیرږ کی پروت داملنگ جان دی

کړاونه

اوښکې مې بهيږي ياره تا پسې
ستا نازو ادا او د وفا پسې

خدايږو چې په زړه سترې ستومان شومه
ستا د شوخو سترګو د خندا پسې

څرخ د زمانې سودايي کړی يم
ګرځم کوڅه په کوڅه ستا د ښکلا پسې

پټې مينې پټ په زړه سوری کړمه
پټ په پټه ژاړم محبوبا پسې

زړه مې د هجران لمبو سيزلی دی
ګرځم د مجنون غوندې ليلا پسې

مينه مې د خاررو سره خاورې شوه
ژاړم شپه او ورځې د اشنا پسې

ګوندې چې شهيده خوشالي راشي
تا ته د غمونو او ژړا پسې

مونږ پښتانه یو

مونـــــږ پښتانه یو شریعت لرو
ټینګ مو ایمان دی چی غیرت لرو

دلته عبثی لوبی نه منی څـــــــوك
انسانیت ته ضـــــرورت لرو
پښتنی غیږ کـــــی روزل شوی یو مونږ
د پښتونوالـــــی شرافت لرو
فداکـــــاری میدان ته ځان جـــوړو
لــــــوړه آرزو د حـــریت لرو
ننګ چی میراث دی پاتی شوی مونږته
د احمـــــد شاه بابا وصیت لرو
د خپـــــــــل وطن نه تیریدلی نه شو
د پلار نیکـــه دا نصیحت لرو
لیلا له مونږه څـــــوك بیولی نه شی
چی د صادق مجنون صفت لرو

(شهیده) ستا په امیدونو قسم
چی پښتونخـــوا ته ښه نیت لرو

د زړه سوز

دا حقیقت دی ځان سودا کی وینم
تا چـــی رقیب سره خندا کی وینم

ځـــــو به دا خپله مینه پټه ساتم
سوز خو د زړه می په غوغا کی وینم

ما وی چی زه او ته به یو شو سره
خـــــو تا خندا او ځان ژړا کی وینم

چـــی په ما راشی په ادا شه راته
خوښی د زړه می ستا ادا کـــی وینم

پښتنی پیغـــــلی سپیلنی دی شمه
ښکـــــلا دی ټوله په حیا کی وینم

ښکـــاری دعا شوه د شهید قبوله
نن چی دا تا په خپله خوا کی وینم

د سبا سترگه

دا خونو ما خپله لیـــلا ولیده
نن می چی سترگه د سبا ولیده

د زړه سودا می نوره ورکـــه شولـــه
په مینه مینه مـــــی چی دا ولیده
خوب او خاطر ته خو می ډیره راتله
دغه دی اوس می په رشتیا ولیده

ساقی شرابو دی پری څه وکـــړله؟
په میخـــــانه کی می نڅا ولیده
شوم ټکنی خدایزو په ښکلــو باندی
چی ستا له خوا نه می جفا ولیده
زیری می وکړی په زخـــمونو د زړه
مایی په سرو شونډو مو سکا ولیده
په زړه مــــــی غټه تیزه کینبودلــه
مـــا چی تګـــی د خپل اشنا ولیده
پتنـــگ محـفل ته چا ورپرینبنوده
نه یی ډیـــوه نه یـــی رنـــا ولیده
د شهید زړه یی له گوگله یوړ
لا می مغروره بی پروا ولیده

بدله

ستا چې وفا شوه په جفا بدله
زمـا د زړه دنیا شوه بیا بدله

منم چې مــا سره دې مینه وه خو
هغه اوس چا کـــړه په ریا بدله
اول دې وخــندل په مینـــــه راته
بیا دې شوخـــې شوه په حیا بدل
ما خو سرستاپه سر په دار نیولی
ستــا شوه د مینې تقاضا بدله
تا چې رقیب سره سلا کـــوله
هلتـــه زمـــا شوه تمـــنا بدله
د محــبت خبرې نه شته پکـــې
قاصـــده اورم ستــا وینـا بدله
تاچې موسکاته خوله راجوړه کړله
هغه د غم شپه شوه په ما بدله
چې د شهید امید پوره شي ګلې
نوره غـوصه کــړه په ادا بدله

زړه ته مې ګوره

مجنون روان دی د لیلا سره ځی
اوښکې توئیږی د سودا سره ځی

چې خلك ئې بولی لیونی په صحرا
په تصـــور کې د اشنا سره ځی
د زړه غـــمونه یې زیاتیږی مدا م
ویر او مـــاتم کوی ژړا سره ځی
لیـــلا په زوره دا ناری وهـــــلی
صـادق مین د خـپل وفـا سره ځی
چې په مـــکیز مکیز منزلونه کوی
مسته لیلا خیال کی دچا سره ځی
چې یو عاشق شی بل پروا نه کوی
زړه ته مې ګوره بې پروا سره ځی

آخر به ورشی خپل دیارکلی ته
شهـید آرزو او تمنا سره ځـــی

خوږ سفر

دا ډیره بخـــتوره د دنیا وه هغه ورځ
خوزه خوږه اوډکه له خندا وه هغه ورځ

د ډیری خوشحالی نه به می زړه وهل ټوپونه
د عشق او مــحبت نه ډکه دا وه هغه ورځ
غم نه وغماز نه و چی په ما او تا څه وکړی
زمااو ستاپه مینځ کی یکتنها وه هغه ورځ
شوه لنډه ډیر زر هغــه ښایسته ورځ د سفر
بیاراولی ای خــدایه چی شفاوه هغه ورځ
زه تیروتم پدی چی ماوی تل به دا وصال وی
جدا چی شوم له تا نه بی وفا وه هغه ورځ

چی لاس د اشنا تا لاس کی نیولی و شهیده
بس تا ته لــــکه دم د مسیحا وه هغه ورځ

دوطن مينه

جهان به وی ودان تل عالمان چی پکی وي
تدریس د معرفت ته استاذان چی پکی وي

د قـــــام سره چی هر ښوك لری مینه په اخلاص
د خپل ملت د پاره خیر خواهان چی پکی وي
پروا به درشوت نه کوی ناست وی به ښوکی کی
د خدای په لار روانه صاحبان چی پکی وي
رگو او په مغزو کی چی ساتی د وطن مینه
وینـــــا د بیداری ته شاعران چی پکی وي

دښمن ته به موقع گوری بدل به ورنه اخلی
نیکمرغه د اولس وي غازنان چی پکی وي

معلم ته خطاب

څه وشودا که خدمتگار ئی دخپل قام معلمه
په مقامـــونوکی اوچت دی ستا مقام معلمه

تا فریضه خپله په ښه شان ادا کړیده تل
هـــر یو ناپوی ته دی د پوهی وینا کړیده تل
د جاهـــلانو د مرض دی دوا کړیده تل
دخـــپل وطن سره دی هروخت وفا کړیده تل
ځـکـه یادیږی نن په ډیر ډیر احترام معلمه
په مقـــامونوکـــی اوچت دی ستامقام معلمه

۱

خلکو ته لار ښائی ړندو د لاس امسا یادیږی
په تور او سپین نور پوهوی چی رهنما یادیږی
په عمر ځوان یی خو په عقل کی بابا یادیږی
په زړونو خـــوږ لگیږی ژوند لره دوا یادیږی

هر چاته دروند ئی خدای دی دروندلره مدام معلمه
په مقــــــامونو کی اوچت دی ستا مقام معلمه

پاخه کورونه جوړ وی یو ښه معما رئی زمونږ
خوږو نیالــګیو کینولو ته په کارئی زمونږ
مونږه روزی مونږه پالــی معنوي پلار ئی زمونږ
دزړګی سردسترګوتوره لوی بادارئی زمونږ
نصیحتونو نه دی ډك دی هر پیغام معلمه
په مقامونو کی اوچت دی ستا مقام معلمه

یو لوی تاثیر او مزیت په هر کلام کــــی دی ستا
قهر د خولی مهر د زړه په پاك مرام کی دی ستا
اغازدی هم ښه دی خوخونددکارانجام کی دی ستا
ځکه مفهوم او ماهیت په هر پیغام کی دی ستا
صفات دی ډیر ذی مانه پاتی شوونمام معلمه
په مقامونو کـــــی اوچت دی ستا مقام معلمه

پدی پوهیږو د هر چا د شفقت لاندی ئی
پدی ښه پوه شه د هر چا د مرحمت لاندی ئی
خدایږو بی شکه چی ډیر ګران به ملت باندی ئی
زه به دی ستایم چی موصوف په هر صفت باندی ئی
په تا دی تل وی د شهید لخوا سلام معلمه
په مقامونو کی اوچت دی ستا مقام معلمه

گبله

چا ته لاړ شم چا مخکې ژړا وکړم
چـــا ته ستا د لاسه واویلا وکړم

یو خوامې ناصح بل خوارقیب ناست دی
چـــا سره د سوي زړه سلا وکړم
ستــــا لــــه غمه یاره لیوني شومه
نور به خوښه تلو ته دصحرا وکړم
ته چــــې په یو نه خـــه مروره ئې
زه به مې دزړه تسکین په چا وکړم
خدای د یاره گــــرانې مهــــربانه شه
بې لــــه تا به چـــا ته تمنا وکړم

وگوره لــــــــړماته په خوازه نظــــر
لـــړ به دې د سترگو تماشا وکړم

زه شهید دا ستا هجر سیزلی یم
راشه چې د سوي زړه دوا وکړم

د زړه خوشحالی

شپه چی تیره په امید شی رڼا یی ښکاری سبا کی
ای زړګیه خـــــــوشحالیږه جفا نشته دی اشنا کی

تا کړی تیری ډیری سختی د رقیب ظالم د لاسه
اوس غوټی په غوړیدو شوه ته هم ګرځه په خندا کی

اندیښنی کړه نوری لری ځان دی وژغوره له غمه
د نسیم وزمــــه خوره شوه د ګـلــــونو په ښکلا کی

د بیلتون لمبو ستی کړی خوار ابتر یی ابدی کړی
یـو ګـړی هم قـــرار نه وی ګرځـــیدلی په ژړاکی

دا ترور خیالـــــونه پریده آینده وګـــوره ځانته
پام کـــــوه چی خپه نه شی خوشحالی کوه دنیا کی

ته لا اوس دومره کړیږی چی صفا لکه آئینه یی
صـــــــداقت به دی معلوم شی د خویانو په جفا کی

د ژوندون سمون هیرنه کړی تا ته وایم ای زړګیه
خپل مطلب ته تل رسیږی څوك چی درومی په رڼا کی

د شهید خـواره زړګیه په شهلا سترګو مین شوی
لیونتوب دي مبارك شه تورو سترګو په سودا کی

د مینی اور

د زړه جونګړه می ودانه نه شوه
په رقـــیبانو دنیا ورانه نه شوه

سوال او زاری می ورته ډیره وکړه
نامهـــــــربانه مهـــــــربانه نه شوه
خـــیری ګریوان په ژړا ورغلـــــمه
په ترمواوښکومی پریشانه نه شوه
ما په غـــمجن زړه فریادونه کول
هـــغه زما په حال حیرانه نه شوه
مـــا ورته سر په نذرانه ایښی و
خـــو هغه تیره لــــه جفانه نه شوه
ماورته توئی کړی دخپل زړه وینی
مینه د ښکلو هیڅ ارزانه نه شوه

شهیده ستا دا غمـــځپلی آرزو
له خپلی مینی پښیمانه نه شوه

د غم تالی

څو به په عشق کی لو غوړن ګرځم
د اشنا مینه کی غمجن ګرځـــــم

کلـــه به راشي زما زړه ته خوښی
پدی سودا کی ارمانجـــن ګرځم
خلـــکوله ما ځنی خندا مه غواړی
اخته په غم یمـــه درد من ګرځم
ګرځـــم مـــدام د لیونیو په څیر
د چا په یاد ورك له وطن ګرځم
څوك می په رنځ باندی پوهیږی کله
خورمه غمونه اندیښمن ګرځم

چی یی ګلونه تالا کړي خزان
شهید مدام پدی چمن ګرځم

د ننګرهار یاد

د ګـــلو په باغـــــو کی ننګرهار رایادوو
خوازه دوستان راټول دی هغه یاررایادوو

بلبل په افتخار سره د ګلو خـــواته راغی
مونږ هـــم دخپل وطن ښکلی ګلزار رایادوو
خوږی وږمی چلیږي دنسیم په اشا رو کی
د وخت په ارزښت پوه زاړه افکار را یادوو
په ټخنګ کی دګلانوجوړمحفل دی دیارا نو
نو ځکه مونږ د خپل وطن مالیار را یادوو
قربان دی له نامه شمه زمـــا ښکلـــی وطنه
دا تابه په هر ځای کی په تکرار را یادوو

شهید یمه او سیزمه د کوز کنړ په خوا کي
بهسود او ســـره رود او چپرهار را یادوو

خپلی مورته

تا نه ځارشم په ما ګرانی زما موری
ای زړه سواندی مهربانی زما موری
ظاهر نه وم لا دنیا ته ستا ارمان وم
په باطن وجود کی ستاپټ اوپنهان وم
په امید به دی ساتلـــم تاته ګران وم
ای زما غم کی ستومانی زما موری
ای زړه سواندی مهربانی زما موری
چی پیدا شوم تا په ډیر نازیم روزلی
تا زمـــا د پاره هـــر تکلیف ګاللی
شپـه او ورځ دی په ځارځار یمه بللی
په خوږه ژبه قربانی زما مـــوری
ای زړه سواندی مهربانی زما موری
ستا په غیږه کـــی درسونه د وفا وو
ستا لاسونو کـــی رازونه ددنیا وو
ستاپه مینه کی خوندونه په ربنتیا وو
ای عالمی فیض رسانی زمـا موری

اي زړه سواندی مهربانی زما موری

ستا شوډوکی د غیرت ښکلی پیغام و

ستا په زړه کی محبت ددی لوی قام و

د اسلام او د پښتو نـــوم ته دی پام و

د پښتو په لار روانی زمـــا موری

ای زړه سواندی مهربانی زما موری

تا پاللی زه خــدمت ته د خپل قام یم

دخپل قام لوی اووړوته لاس په نام یم

په ادب او په تعـــظیم او احــترام یم

میندی تا ته دی حیرانی زما موری

ای زړه سواندی مهربانی زما موری

تا زما د پاره تیر کـــړل شو گیرونه

تر سبا به دی کول خدای ته سوالونه

په امید دی تیرول د ژوند وختـــونه

د روزنی قـــهرمانی زما مـــوری

اي زړه سواندی مهربانی زماموری

یو شیبه چی به له مانه ته جدا شوی

ما به و ژړل نو ته به وار خطا شوی

په ځارځار او په للو به می دوا شوی

ای درنی او قدردانی زمـــا مـوری

اي زړه‌سواندی مهربانی زماموری

په ربښتیا چی زما موری ته زما وی
زمـــا ژوند ته لـکه دم د مسیحا وی
لالها نده او زهیره تــل په مـــــاوی
په غیرت کی پهلوانی زما موری
اي زړه سواندی مهربانی زما موری

په رښتیا چی په ماډیردی ستاحقونه
اوس می وخت دي ښکلومه دی لاسونه
شپه او ورځ به دی کومــه خدمتونه

د شهید د ژوند درمانی زما موری
اي زړه‌سواندی مهربانی زما موری

د بهار زیری

نوی موسم دی په وطن مو نو بهار راغلی
دهقانه زیری می درباندی وخت دکارراغلی

تازه هـــوا خلاصه فضا ده سره گلان وگورو
هلته په باغ کـــی د گل خواته بلبلان وگورو
شنو چمنونو کـــی ډیر ښکلی بوراگان وگورو
هـر یو وجودته دموجود الهام د زیا رراغلی
دهقانه زیری می درباند ی وخت دکاررا غلی
د زمـــــانی د تقاضـــا سره رفتار غوره کړه
گفتارته ورکړه نوررخصت ځانته کردارغوره کړه
دنوی عـــصرپه ایجاب ژونداوروزگارغوره کړه
دا پسرلی د امید و ستا په دیـــار راغـــلی
دهقانه زیری می درباندی وخت د کارراغـــلی
په حـــرکت کـی برکت دی شه بیدار ځـــلمیه
اغزوکی پټ وی سره گلـونه وکړه کارځلمیه
بیړه په کارده چی نورونه کـړی مدارځـــلمیه
نسیم چـلیزی په وزمـــو نوی سهار راغـلی
دهقانه زیری مـی درباندی وخت دکارراغلی
افــغان بزگره ځان گوښه کړه له غـــفلته ځنی

زرشه را پاڅه واخــله کار له لوړ همته ځنی
ګټه په کار ده فرهادي عـــزم اوجر ئته ځنی
نـــوی بدلـون په کائناتو کــی د وبار راغلی
دهقانه زیری می دریاندی وخت دکارراغلی
څوك چی ددی خاوری لوړتیاکی تکلیفونه ګالی
ملي ارام ته په ځان هر راز شو ګیرونه ګالي
چــی د شهـــید په پل قدم ږدی زحمتونه ګالي

د هغو زړو نوته يو خوږ غوندی اسرار راغلی
دهقانه زیری می د رباندی وخت د کار راغلی

خاطره

ووتم لـه ښاره په بانډو و گـرځیدم
بیا په خپلو ورانوکنډوالو وگرځیدم

اوښکی می له ډیره غمه توئی په گریوان شولی
کــله چی په خپلو هدیرو و گرځیدم
بیا په ستړی زړه د کــلی مینځ ته وردننه شوم
خپل دکور په ورانو دروازو وگرځیدم
زه د نیم بسمــــل مرغه په څیر هلته روان ومه
باغ کی دهجران په سرولمبووگرځیدم
وچو وچو پانـــــو ته په وچو شونډو و دریدم
لاړم د ظالـــم په ناکردو و گرځیدم
هلته مي کړی تیری خاطری خپلی را یادی خو
زه دگلوخیال کی په اغزو وگرځیدم
ما می دجانان ښـی هغه ځای کی پیدا نه کړی
ځکه په ژړا او په سلگو وگرځیدم
نه وم پوی په ځان ډیروچرتونولری وړی وم
زه شـــهید مجنون شوم په میرو و گرځیدم

ځماخوښ دی

چی هر ځوان پوی اوزړه ورروي زماخوښ دی
چی د ژوند په راز خبر وي زمـــا خوښ دی

چی په خدای او پیغمبر ئی ایمان ټینګ وي
کـــه پردی که می پدر وي زما خوښ دی
چی عالـــم وي او عـــمل هـــم ورسره وي
چـــی پدی نوم معـتبر وي زما خوښ دی
په وجـود کی یی چی هیڅ تعصب نه وي
هــم ادیب او مـــنور وي زمـــا خوښ دی
شپه او ورځـــی د وطـــن سندری وائـــی
چی خاونـــد ددی هـــنر وي زما خوښ دی
چی احساس د ملیت لـــري په زړه کی
که سوالـــګر که میلیونر وي زما خوښ دی
هر یو کـــار چی شی آغـــازله ابتدا نه
چـــی په عقـــل برابر وي زمـــا خوښ دی
د بی وخته کښت حاصـــل بی نتیجی وي
چی په خپل وخت کی ئی کروي زماخوښ دی
چی غیرت او د همت په حسن موړ وي
چی ګانه ئی توره سپروي زما خوښ دی
چـــی دخـــاوری د دښمن سره جنګیږي

دا په سمه که په غروي زمـا خوښ دی
چـې د ملك د آزادی پسی ملنـګ وي
که هر څومره درپه دروي زما خوښ دی
سرېتوب يو ښه جوهر دی په انسان کی
چی په چاکی داجوهر وي زما خوښ دی
چـې د قـام او دمـلت غم ورسره وي
کـه په لروي که په بروي زما خوښ دی
کـه د نورو خلـکو نور خـلك خوښيږي
چـې د مينی قلندر وي زما خوښ دی
بيان هغه دی چی ټول رښتيا رښتيا وي
که خطر پکی د سروي زما خوښ دی

زه شهـــيد په لوړ آواز سره دا وايم
چی د ټول ملت رهبر وي زما خوښ دی

د بهار وږمه

دا چی چلیږی د بهار وږمه ده

له کیفه ډکه د سهار وږمه ده

نسیم راوړی ده له ځـــــانه سره

مستوی مسته د گـلزار وږمه ده

دی کـــــی دوا شته دردمندانو لره

ددنگو غرونو او آبشار وږمه ده

خدایږو چی زړونو کی بهار جوړوی

دادچـــمن او لالـــه زار وږمه ده

دا چـــی په هــرچا باندی ښه لگیږی

زیــاته خوږه د کـوهسار وږمه ده

په دی کی درس دنوی ژوندموجودی

دا دقــدرت د ابتکـــار وږمه ده

دی کـــی زړه آرزو خپل رنگ بدلوی

داد ځوانی او د روزگار وږمه ده

دا د پسرلـــی ښکـــلو گـــلانو ځنی

وړ د ستاینی او یادگار وږمه ده

راغله د روح تازه کیدو د پاره

شهیده دا د ننگرهاروږمـه ده

د صحت ورځ

روغ صورت نعمت دی محروم ترینه بیمار دی
نن د صحت ورځ ده دا د روغ وجود گفتار دی
دا ورځ بختوره په هر ځای کی لوړ مقام لری
واړه دنیا وال ورته په ډیره مینه پام لری
هر سړی ددغی ورځـــی ډیر ډیر احترام لری
ژوند دی په روغتیا کی او ډیرشکرپری په کاردی
نن د صـــحت ورځ ده دا د روغ وجـــود گفتاردی
دا چـــی روغ وجود لرو دافیض دډاکترانو دی
دا تدبیر اودا عقل دپوهی خاوندانو دی
لوی نظرددوی مدام لومړی ځل په کوچنیانودی
مخه دمکروب نیسی واکسین ورته تیاردی
نن دصحت ورځ ده دا دروغ وجود گفتاردی
خلك شووبی غـــمه دچیچك له تکلـــیفونونه
کور په کور واکسین شوو کوچینان خلاص شوله دردونونه
ښه دی چی بی غمه شوونورمونزله دی غمونونه
هرو طنپرست ډا کتر د خلکو خدمتگار دی
نن دصحت ورځ ده دادروغ وجود گفتار دی
غواړی طبیبان چی مرض ورك شی انسانانو کی
عقل او تد بیر نه وی سالم په نارو غانو کی

بي لــــه سليم عقله ژوند محال دى جهانيانو كى
څوك چى روغ وجود لرى متين او برده باردى

نن د صحت ورځ ده دا د روغ وجود گفتار دى

زه شهيد ملـــــگرى د صـــــاد قو ډاكترانو يم
خاص مخلص مدام زه د بى وزلو ناروغا نو يم
هر ځـــاى كـــى ياد يږم چي اشنا د صادقانو يم

ما باندى ډير گران هر يو ډاكتر د خپل دياردى
نن د صحت ورځ ده دا د روغ وجود گفتار دى

د میني سودا

شرکی

په زړه مـــی ستا خبری شولی
خپلی خبری را نه هیری شولی

زه چي به ستاپه خواکی ناست وم کله
زړی گـــپلی به را برڅیری شولی
بلبل په سوز د ژونـــد نغـمه غــــزوی
د گـــل په پاڼو لمبی پوری شولی
مــــا به ژړل تا به تســـل را کـــــاو
لا می پخوانه سلگی ډیری شولی
راشه د حال مـــی څه تپوس وکـړه ته
بیا د رقیب خبری سپوری شولی
ځـــــــان سره راوړه ډك جامونه ما ته
ساقی را پاڅه شیبی نوری شولی
تا چـــــی رقیب ته په خــــــندا وکتل
د غــــم څپی را نه چاپیری شولی
ترینه به پورته شــــــی وزمی شهیده
ستا د امید با غچی سمسوری شولی

د کنړ غره کې

د غره سفر ته مې رښتیا خوښه ده
د لیونو مـــې دا صحرا خوښه ده

د چـــا په یاد چې ورته گـــورمه زه
سپوږمۍ مې ستورو سره لا خوښه ده
چې طبیعت گوته په خوله کړې ورته
لـــه کیفه ډکـــه مې دنیا خوښه ده
نه هـــیرومه د هـــجران غـــــــمونه
هـــم مې ژړا هم مې خندا خوښه ده
په ځانکندن مـــې څه پروا نه شته دې
ساه مې وتلې ستا په خوا خوښه ده
د عشق او مینې نه انـــــکار نه کوم
هرڅه نه مخکې مې همدا خوښه ده
د قـــــدرتـــونـــو ننداری لتـــهـــوم
د سپین غره تللو ته زما خوښه ده
ما شهید وې حسنه غره ته گوره
د دې ښترومې ښکلا خوښه ده

د دره نور پیغله

خړو جامو کی څومره ښه ښکاریده
پیغــله چی کورنه راوته ښکاریده

شړل ښایست یی دلید لـو وړ و
چـــی په خپل حسن نازیده ښکاریده

ترور تروړئی اخوا دیخوا کـــتل
د چـــاپه خیال کی ځنګیده ښکاریده

د زړونو ښکارلره راغلی وه چی
ځـــان سره غـــلی غزیده ښکاریده

صدف غاښونو ئی بریښنا کـــوله
لـــه ډیـــره نازه پر خنده ښکاریده

لکه د چا په انتظار کـــی چی وه
لا کـــله کــــله ودریـــده ښکاریده

چـا به چی لږځه تری پوښتنه وکړه
دا به پری ډیــــــره قاریده ښکاریده

ډیـرو نخـــرو او د نـــازونو سـره
څـوچی خپل ځای ته رسیده ښکاریده

نه بل څه نه وه ای شهیده دا خو
د شاعـری مسته نغمه ښکاریده

گلان مه شکوه

مـــه شکوه له باغه گلان مه شکوه
مه شکوه دا ښکلی شیان مه شکوه

مه شکوه چی دا د مینی څانگی دی
مه شکوه دا گل د ارمان مه شکوه

مه شکوه دی پاڼو کـــی رازونه دی
مه شکوه د راز دا جهان مه شکوه
مـــه شکوه رنگینی خاطــــری لری
مه شکوه دا گل د بوستان مه شکوه
مـــه شکوه چی بیا به ارمانونه کړی
مـــه شکوه ارزو د جانان مه شکوه
مه شکوه چی ښکلی به زړه بدی کړی
مه شکوه د ښکلو پیمان مه شکوه

مه شکوه شهید پکـــی خواری کړی
مـه شکوه د سرو گلو کان مه شکوه

(د محمد داود"شهید" لنډه پیژ ند نه)

که سړی د پښتو ادب ښکلی بڼ ته ننووځي نو و به گوری چی د پښتو ادب ښکلی بڼ دراز راز ښکلاو او خو د رویه گلا نو خخه ډک دی هو په داسی گلانو چی ښکلا او رنگینی د پښتو ادب ښکلا او رنگینی نوره هم زیاته کړیده د پښتو ادب ددغو ښکلو او خودرویه گلانو څخه یو هم د ننگرهار د بهسودو (محمد داود شهید دی) ریښتیا هم شهید ددغه ادبی بڼ ښکلی گل او هغه ځوان شاعر دی چی د شاعرانه زړه او دماغ خاوند اشعارئی په ملي رنگ رنگین او د هیواد دخدمت د پاره تودی ارزوگانی لري همدغه سبب دی چی شاعرانه احساسات ئی د هیواد او قوم سره د رښتیانی مینی او دخلکو د وا قعی خدمت کولو نماینده گی کوي محمد داود شهید په ۱۳۲۲هجری لمریځ کال دکنرونو د ولایت په مرکز اسعداباد کښی زیږیدلی چی وروسته بیا د دوی کورنی خپل پلارنی ټاټوبی د بهسودو دجمالیو کلی ته راغلی. د دوی کورنی یوه منوره او شاعرانه کورنی ده چی پلارئی دوست محمد خان د خپل وخت یو منور او د ولسي شهرت خاوند او نیکه ئی خدای بخښلی غازی محمد رسول خان شهید چی په ۱۲۹۸ع کال کښی ئی د انگریزی استعمارگرو دری فوځی ډلی لښکری د لنډی خیبر په سیمه کښی له منځه وړی دی چی تاریخی یادونه یي د ننگرهار او کابل په مجلو کی شویده.

(مورئی بی بی سا یره محوي قادري) د پښتو او دري ژبی ډیره ښه شاعره چې د اوسنی لیکوال په دوهم ټوك کی پیژ ندنه ځای شویده .

څرنکه چه محمد داود شهید په یوه شاعرانه کورنی کی زیږیدلی او په شاعرانه محول کښی روزل شوی او لوی شویدی . نو ځکه یی له کو چنیوالی څخه د شعر ویلو سره مینه درلوده او څو مره چې لویده او وخت پری تیریده هغومره ئی شعری استعداد هم روزل کیده او وده یي کوله . تر څو په ۱۳۳۸ هجري لمریځ کال کی د دوي لومړنی شعر "جهان دی وي ودان" دننگرهار په مجله کی خپور شو. چی همدغه د شعر ویلو په لاره کی د دوی د تشویق او هڅونی سبب شو تر هغه ورسته یي د شعرونو ادبي لیکنو او ناولونو په لیکنو پیل وکړ. چی د ننگرهار په ورځپانه، ننگرهار مجله، کابل مجله ، هیواد ورځپانه، طلوع افغان ،ورځپانه اتفاق اسلام ورځپانه، پکتیا اوقندوز په ورځپانو او د پښتون ږغ یعنی آواز په مجله کی زیاد شمیر اثار نشر او خپاره شویدي. د محمد داود شهید د زده کړی په هکله باید وویل شی چه لمړنی زده کړه ئی د جلال آباد په دوهم لمبر ښوونځی کی او ثانوي زده کړه ئی د ننگرهار په لیسه او د کامی د مراد علی په لیسه کی تر دولسم ټولگی پوری بشپړ کړی چی وروسته بیا د ښوونځی د فراغت څخه په ۱۳٤٥ هجری لمریځ کال د لمړی ځل لپاره د ننگرهار د بهسودو د محمدي صاحبزاده په منځني ښوونځي کی د ښوونکی په توگه مقرر شو چی په پوره ایمانداری ۱۸ کاله د ښوونکی په توگه او

اوه کاله ئی دترانسپورت په وزارت کی دماموریت دنده اجراء کړی
چی اوس د څو کلونو راهیسی رسمي دنده په غاړه نلری.
محمد داود شهید د یو اخلاقی جرأت خاوند شاعر دی چی تل ئی په
رسمی غونډو او ادبی محافلو کی ګډون کړیدی. چی د پښتو ژبی د
اولسی او ملی شاعر خدای بخښلی ملنګ جان په قبر د پښتنو او
بلوڅو د ملی ورځی په مناسبت او د راديو افغانستان په ستر تالار
کی په مشاعرو کی ګډون یا دولی شو ددوی شعرونه زیاتره ملی او
وطني رنګ لري چی د هیواد سره ددوی د رښتیانی مینی نمایندګی
کوي.
خو اجتماعي او عشقي شعرونه ئی هم زیاد دي . کله کله یو نیم
انتقادي او اصلاحی شعرونه هم لیکی. چی تولنیزو نیمګړتیاو ته
ګوته نیسی او د اصلاح غوښتنه ئی په کی په یو انداز کی ترسیم کړی
وی. دا و د پښتو ژبی د ځوان شاعر محمد داود شهید پیژندنه چی په
لنډه توګه وړاندی شوه. اوس به تاسی ګران لوستونکی د دوی د
شعرونو لوستلو ته راوبولوخو خدای دی وکړي چی پدی برخه کی زمونږ
لیکنه څه ناڅه په ځای وي.
دا هم تاسی او دا هم تا سی ته د هیواد د ځوان شاعر محمد داود
شهید شاعرانه سوغات.

دهمرازلیکنه

PROPERTY OF ACKU 6201

بـوراگـان او پتـنگان ور پسی دروميږي
په کوم ځای کی چی دمینی علامی وي

محمــــد داود شــهيــــد

منـنـه

زه په پيښو ر کی د سيد جما ل الـدين (افغاني) دمطبعی دادب پالـوکـا ر کوونکوڅخه چی زما د کتاب په چا پولو کی يی په پوره اخلاص خپلی هڅی سرته رسولي دي د زړه لـه کومی منــنه کـوم . پــــه درنــاوی شهيد

طبع د سید جمال الدین افغانی مطبعه (آی-آر-سی)